

SAKSFRAMLEGG**Høringsuttalelse fra Tinn kommune vedrørende utredning av fylkeskommunal rolle i museumssektoren**

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kultur- og oppvekstutvalget	86/20	01.12.2020

Behandling i Kultur- og oppvekstutvalget – 01.12.2020:

Utvalget stilte seg enstemmig bak høringsuttalelsen.

Vedtak i Kultur- og oppvekstutvalget – 01.12.2020

1. Tinn kommune slutter seg til høringsuttalelsen vedrørende utredning av fylkeskommunal rolle i museumssektoren.
2. Høringssvar fra Tinn kommune sendes til Vestfold Telemark fylkeskommune.

Kommunedirektørens innstilling:

1. Tinn kommune slutter seg til høringsuttalelsen vedrørende utredning av fylkeskommunal rolle i museumssektoren.
2. Høringssvar fra Tinn kommune sendes til Vestfold Telemark fylkeskommune.

Innledning:

Vestfold Telemark fylkeskommune har i igangsatt en utredning av museumssektoren og deres rolle i overfor museene. En høringsuttalelse fra vesthold Telemark fylkeskommune er sendt til alle kommuner 16.10.2020. Forslag til høringsuttalelse fra

Tinn kommune legges frem i saksfremlegget. Frist for innspill på Vestfold Telemarks uttalelse er 1. desember 2020.

Høringsuttalelse fra Tinn kommune - vedr. utredning av fylkeskommunal rolle i museumssektoren

Vestfold og Telemark fylkeskommune har sendt ut et høringsutkast med frist 01.12.2020. angående den nye fylkeskommunens rolle i museumssektoren.

De to tidligere fylkeskommunene har fulgt opp museumssektoren ulikt. Ulikhetene dreier seg om hvordan historiefremføring er knyttet til fylkeskommunens satsingsområder. Det handler om hvordan de to fylkeskommunene har satset på å bygge kulturell infrastruktur som ulike institusjoner kan nyttiggjøre seg i sitt virke.

I Telemark har utviklingsarbeid, reiseliv og formidling blitt sett i sammenheng, hvilket gjør at tilskudd til Telemarkskanalen og Telemark regionalpark også bidrar til historiefortellingen som inngår i reiselivsprodukter.

Telemarkskanalen er heleid og delvis drevet av fylkeskommunen, og har i en 5 års periode (2015-2019) fått nærmere 40 millioner av fylkeskommunen.

Verdensarvsenteret og Merkevarer Unesco har de siste tre årene (2017-2019) fått drøye 6 millioner av fylkeskommunen. Telemark fylkeskommune har valgt å gi tilskudd til drift og investeringer på et bredere grunnlag enn kun til museumssektoren.

De tre konsoliderte museene i Telemark, - Øst-Telemark v/NIA, Vest-Telemark og Telemark Museum- er organisert som stiftelser. Stiftelser er selvstendige organisasjoner. Det konsoliderte selskapet, Vestfoldmuseene, er et IKS hvor fylkeskommunen er største eier, med en eierpost på 36%.

Vestfold og Telemark fylkeskommune har fra og med 01.01.2020 en eierrolle i ett av de 4 konsoliderte museene (Vestfold) i fylket. Denne eierposten gir fylkeskommunen en

rolle som den ikke har i de øvrige konsoliderte museene (Telemark). Uavhengig av eierskap og selskapsform, så er det viktigste at fylkeskommunen likebehandler og opptrer rettferdig overfor museumssektoren.

Museene ønsker seg en tydelig regional museumspolitik med ambisiøse mål og strategier der det stilles klare forventninger om at fylkeskommunen skal bidra til finansiering av utviklingsprosjekter. Samtidig er det viktig at prinsippet om armlengdes avstand blir ivaretatt. Museene ønsker seg dialog og tillit. Det er viktig å kjempe for museenes rett til uavhengighet og til å velge de historiene de vil formidle ut fra faglige kunnskaper. Dette handler om armlengdes avstand fra bevilgende myndigheter, men også om museenes samfunnsrolle – og at museene kontinuerlig vurderer hva den skal være og fyller den på en aktiv og aktuell måte. Museenes samfunnsrolle og samfunnsoppdrag må ivaretas og styrkes. Museene skal være aktuelle/ relevante, uavhengige, ekte og solide kunnskapsprodusenter, kunnskapsformidlere og møteplasser.

Museumsdriften i Tinn er organisert gjennom NIA. NIA er vårt «Museumslokomotiv». Tinn Museum eies av Tinn kommune, men drift (forvaltning og formidling) er overdratt til NIA mot et årlig kommunalt driftstilskudd på kr.500.000. NIA er det konsoliderte museet for Øst-Telemark, og rommer Vemork, Rjukanbanen, Tinn Museum, Tuddal bygdetun, Heddal bygdetun og Telemarksgalleriet. NIA er av Klima-og miljødepartementet tildelt rollen som Verdensarvsenter med ansvar for formidlingen av Industriarven Rjukan-Notodden. Tinn kommune yter NIA årlige driftstilskudd på 1.5 mill. I tillegg gir Tinn kommune prosjektilskudd (eks: Tungtvannskjelleren 4 mill.)

Rjukan-Notodden fikk Verdensarvstatus i 2015. Det har ført til store statlige tilskudd hvert år, - både til prosjekter og drift. NIA har på drøye 5 år gått fra å være en institusjon med 12 ansatte og 12 mill. i omsetning til i dag 46 ansatte og 70 mill. i omsetning. NIA har blitt en hjørnesteinsbedrift i Rjukan.

Tinn kommune er meget fornøyd med den jobben NIA gjør på museumssektoren, - det være seg som eier, forvalter og formidler. I forvaltningsplanen til Rjukan-Notodden

industriarv er visjonen at: «*verdensarven skal være grunnlaget for bærekraftig næringsutvikling, samfunnsutvikling, identitetsbygging og gode levekår, i linje med FNs bærekraftsmål.*»

I Tinn har vi kulturminner og kulturlandskap som kan gi oss kunnskap og forståelse for det gamle bondesamfunnet, for reiselivshistorien, for «hamskiftet» fra bondesamfunn til industrisamfunn, industrihistorien og krigshistorien. Norsk Industriarbeidermuseum (NIA) er vår motor og drivkraft til å utvikle, formidle og drifte dette.

Tinn kommune vil derfor støtte høringsuttalelsen fra NIA og ønsker fylkeskommunen lykke til i arbeidet med en regional arkiv- og museumspolitik.

Konklusjon:

Tinn kommune slutter seg til høringsuttalelsen fra NIA.